الگوریتم رمزنگاری DES:

ابتدا قبل از هرچیزی، متن و کلید را به بیت تبدیل می‌کنیم

L | R

M = 0000 0001 0010 0011 0100 0101 0110 0111 | 1000 1001 1010 1011 1100 1101 1110 1111 (64bit)

K = 0001 0011 0011 0100 0101 0111 0111 1001 | 1001 1011 1011 1100 1101 1111 1111 0001 (64bit)

8 16 24 32 40 48 56 64

کنار گذاشته می‌شود

مرحله‌ی 1: ایجاد 16 زیرکلید هرکدام بطول 48bit

PC-1:

57	49	41	33	25	17	9
1	58	50	42	34	26	18
10	2	59	51	43	35	27
19	11	3	60	52	44	36
63	55	47	39	31	23	15
7	62	54	46	38	30	22
14	6	61	53	45	37	29
21	13	5	28	20	12	4

8×7

بطور مثال: جای 57 در کلید با 0 عوض می‌شود

جای 49 با 1 عوض می‌شود و الی آخر

مقادیر 8 تغییر می‌کنند.

64بیت → PC1 → 56بیت

k → k+

56 بیت موثر

56بیت

k+

C_0 (28بیت) | D_0 (28بیت)

مرحله‌ی 2: k+ به دونیم 28 تایی شکسته می‌شود:

در این مرحله 16 زیرکلید از C_0 تا C_{16} و از D_0 تا D_{16} تولید می‌شود.

روش تولید؟ ← براساس جدول مقابل:

iteration number	number of rotate left shift
1	1
2	1
3	2
4	2
5	2
6	2
7	2
8	2
9	1
10	2
11	2
12	2
13	2
14	2
15	2
16	1

← تعداد بیت‌هایی که باید به چپ شیفت داده شوند.

در نهایت 16 تا $C_i D_i$ داریم هرکدام 56 بیت

Scanned by CamScanner

بعداز بدست آوردن C_{16} تا C_1 و D_{16} تا D_1 بایداز جدول جابجایی 2 (PC-2) استفاده کنیم:

PC2

14	17	11	24	1	5
3	28	15	6	21	10
23	19	12	4	26	8
16	7	27	20	13	2
41	52	31	37	47	55
30	40	51	45	33	48
44	49	39	56	34	53
46	42	50	36	29	32

→ برای یک 16 زیرکلید (جسباندن C ها و D ها)

یعنی k_{16} تا k_1 ازاین جدول استفاده کنیم

↓

مثال: در k_1: اولین بیت معادل 14 امین بیت در C_1D_1 و دومین بیت معادل 17 امین بیت C_1D_1 می شود و الی آخر.

$8 \times 6 = 48$

↓

درنهایت 16 تا k داریم هرکدام 48 بیت

مرحله سوم: کرگذاری بلوک های داده ی 64 بیتی (M) ← DES core Function

IP

58	50	42	34	26	18	10	2
60	52	44	36	28	20	12	4
62	54	46	38	30	22	14	6
64	56	48	40	32	24	16	8
57	49	41	33	25	17	9	1
59	51	43	35	27	19	11	3
61	53	45	37	29	21	13	5
63	55	47	39	31	23	15	7

$8 \times 8 = 64$

قدم اول: اعمال جدول IP (initial Permutation) روی (M)

→ کرگذاری 64 بیت بلوک M: طور مثال:

اولین بیت IP معادل 58 بیت M می شود

دومین بیت IP معادل 50 بیت M می شود

⋮

قدم دوم: شکستن IP به دو بخش 32 تایی:

واجرای 16 راند

64 بیت

IP

32 | 32

(L_0) (R_0)

فرمول این 16 راند:

$$L(n) = R[n-1]$$

$$R(n) = L(n-1) \text{ XOR } f(R(n-1), k(n))$$

$n \rightarrow 1$ تا 16

همه ی پارامترها مشخص اند بجز کملکرد تابع (f)

Scanned by CamScanner

S1

14 4 13 1 2 15 11 8 3 10 6 12 5 9 0 7
0 15 7 4 14 2 13 1 10 6 12 11 9 5 3 8
4 1 14 8 13 6 2 11 15 12 9 7 3 10 5 0
15 12 8 2 4 9 1 7 5 11 3 14 10 0 6 13

S2

15 1 8 14 6 11 3 4 9 7 2 13 12 0 5 10
3 13 4 7 15 2 8 14 12 0 1 10 6 9 11 5
0 14 7 11 10 4 13 1 5 8 12 6 9 3 2 15
13 8 10 1 3 15 4 2 11 6 7 12 0 5 14 9

S3

10 0 9 14 6 3 15 5 1 13 12 7 11 4 2 8
13 7 0 9 3 4 6 10 2 8 5 14 12 11 15 1
13 6 4 9 8 15 3 0 11 1 2 12 5 10 14 7
1 10 13 0 6 9 8 7 4 15 14 3 11 5 2 12

S4

7 13 14 3 0 6 9 10 1 2 8 5 11 12 4 15
13 8 11 5 6 15 0 3 4 7 2 12 1 10 14 9
10 6 9 0 12 11 7 13 15 1 3 14 5 2 8 4
3 15 0 6 10 1 13 8 9 4 5 11 12 7 2 14

S5

2 12 4 1 7 10 11 6 8 5 3 15 13 0 14 9
14 11 2 12 4 7 13 1 5 0 15 10 3 9 8 6

Scanned by CamScanner

4 2 1 11 10 13 7 8 15 9 12 5 6 3 0 14
11 8 12 7 1 14 2 13 6 15 0 9 10 4 5 3

S6

12 1 10 15 9 2 6 8 0 13 3 4 14 7 5 11
10 15 4 2 7 12 9 5 6 1 13 14 0 11 3 8
9 14 15 5 2 8 12 3 7 0 4 10 1 13 11 6
4 3 2 12 9 5 15 10 11 14 1 7 6 0 8 13

S7

4 11 2 14 15 0 8 13 3 12 9 7 5 10 6 1
13 0 11 7 4 9 1 10 14 3 5 12 2 15 8 6
1 4 11 13 12 3 7 14 10 15 6 8 0 5 9 2
6 11 13 8 1 4 10 7 9 5 0 15 14 2 3 12

S8

13 2 8 4 6 15 11 1 10 9 3 14 5 0 12 7
1 15 13 8 10 3 7 4 12 5 6 11 0 14 9 2
7 11 4 1 9 12 14 2 0 6 10 13 15 3 5 8
2 1 14 7 4 10 8 13 15 12 9 0 3 5 6 11

Scanned by CamScanner

مرحله پنجم

نحوه ی استفاده ازS-boxes و یا Substitution boxes :

فرض کنید عدد ۴۸ بیتی باینری زیر را داریم که می خواهیم S-Boxes را بر آن اعمال کنیم :

011101000101110101000111010000111001011010111 01

همانطور که در قسمت قبل گفته شد ، ۸ گروه ۶ بیتی از آن استخراج می شود که از B1 تا B8 را تشکیل می دهند:

011101 000101 110101 000111 101000 011100 101101 011101

محاسبات زیر را در نظر بگیرید:

B[n] => S[n][row][column]

B[1] => S[1](01, 1110) = S[1][1][14] = 3 = 0011
B[2] => S[2](01, 0010) = S[2][1][2] = 4 = 0100
B[3] => S[3](11, 1010) = S[3][3][10] = 14 = 1110
B[4] => S[4](01, 0011) = S[4][1][3] = 5 = 0101
B[5] => S[5](10, 0100) = S[5][2][4] = 10 = 1010
B[6] => S[6](00, 1110) = S[6][0][14] = 5 = 0101
B[7] => S[7](11, 0110) = S[7][3][6] = 10 = 1010

Scanned by CamScanner

B[8] => S[8](01, 1110) = S[8][1][14] = 9 = 1001

نحوه ی محاسبه :

B[n] => S[n][row][column]

n : دقیقا مشخص است یا قدیمی B

Row : از کنار هم قرار گرفتن بیت اول و بیت آخر یک گروه ۶ بیتی فوق تشکیل می شود.

Column : مابقی بیت ها . ستون را تشکیل می دهند (یعنی از بیت های ۲ تا ۵) .

برای مثال:

011101را در نظر بگیرید

چون اولین گروه ۶ بیتی عدد ۴۸ بیتی ما را تشکیل می دهد . n=1 خواهد بود

برای تشکیل Row دو بیت اول و آخر کنار هم قرار می گیرند یعنی Row=01 .

Column تشکیل شده از بیت ۲ تا ۵ عدد فوق است یعنی Column=1110 .

نتیجه ی حاصل:

اولین سطر محاسباتی است که در بالا ذکر شد یعنی: S[n][row][column] = S[1](01, 1110)

برای محاسبه ی این موقعیت در جدول S1 . ابتدا اعداد درون پرانتزها به معادل دسیمال خود تبدیل می شوند داریم S[1][1][14]

جدول S1 هم به صورت زیر است (برای سهولت مراجعه شماره ردیف ها و ستون ها نیز نوشته شده است. صفر تا سه شماره ردیف ها هستند و صفر تا ۱۵ شماره ستون ها(رنگ آبی)) :

S1 (ROW/Column)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

0 14 4 13 1 2 15 11 8 3 10 6 12 5 9 0 7
1 0 15 7 4 14 2 13 1 10 6 12 11 9 5 3 8
2 4 1 14 8 13 6 2 11 15 12 9 7 3 10 5 0
3 15 12 8 2 4 9 1 7 5 11 3 14 10 0 6 13

Scanned by CamScanner

سپس این موقعیت در جدول S1 پیدا می شود یعنی به جدول S1 مراجعه کرده و سپس عدد قرار گرفته در سطر ۱ و ستون ۱۴ را پیدا می کنیم این عدد معادل ۳ است. سپس آنرا به باینری تبدیل می نماییم.

بنابراین به صورت خلاصه داریم :

B[1] => S[1](01, 1110) = S[1][1][14] = 3 = 0011

به همین ترتیب برای سایر گروه های ۶ بیتی عمل می شود.

نتیجه این قسمت کنار هم قرار دادن نتایج حاصل فوق که یک عدد ۳۲ بیتی دودویی را تشکیل می دهد.

مرحله ششم

پس از اعمال جداول جانشینی و یا همان S-Boxes بر روی Bi ها بر روی نتیجه ی حاصل یک جایگردانی دیگر صورت می گیرد.

Permutation P
16 7 20 21
29 12 28 17
1 15 23 26
5 18 31 10
2 8 24 14
32 27 3 9
19 13 30 6
22 11 4 25

یعنی به صورت خلاصه تابع f که در چند قسمت قبل راجع به آن بحث شد به صورت زیر محاسبه می شود:

f = P(S[1](B[1])...S[8](B[8]))

برای مثال :

S1(B1)S2(B2)S3(B3)S4(B4)S5(B5)S6(B6)S7(B7)S8(B8) = 0101 1100 1000 0010 1011 0101 1001 0111
==>
f = 0010 0011 0100 1010 1010 1001 1011 1011

Scanned by CamScanner

و در ادامه :

R[1] = L[0] XOR f(R[0] , K[1])
= 1100 1100 0000 0000 1100 1100 1111 1111
XOR 0010 0011 0100 1010 1010 1001 1011 1011
= 1110 1111 0100 1010 0110 0101 0100 0100

و L1 هم که قبلا محاسبه شده بود:

L[1] = R[0] = 1111 0000 1010 1010 1111 0000 1010 1010

تا اینجا یک راند از ۱۶ راند الگوریتم پایان پذیرفت

شروع راند دوم:

مطابق فرمول کلی عنوان شده داریم :

L[2] = R[1]
R[2] = L[1] + f(R[1], K[2])

که محاسبه‌ی آن با توجه به مطالب گفته شده تاکنون ساده است این روبه تا پایان ۱۶ راند ادامه دارد.

در پایان راند ۱۶ ، حاصل کار L16 و R16 است در اینجا جای این دو بلاک معکوس می شود یعنی :

R[16]L[16]

و بر روی آن آخرین جایگردانی مطابق جدول زیر صورت می گیرد:

IP^-1
40 8 48 16 56 24 64 32
39 7 47 15 55 23 63 31
38 6 46 14 54 22 62 30
37 5 45 13 53 21 61 29
36 4 44 12 52 20 60 28
35 3 43 11 51 19 59 27
34 2 42 10 50 18 58 26
33 1 41 9 49 17 57 25

Scanned by CamScanner

برای مثال با توجه به اعداد انتخاب شده در این برنامه داریم :

L16 = 0100 0011 0100 0010 0011 0010 0011 0100
R16 = 0000 1010 0100 1100 1101 1001 1001 0101
===>
R[16]L[16] = 00001010 01001100 11011001 10010101 01000011 01000010 00110010 00110100
===>
IP^-1 = 10000101 11101000 00010011 01010100 00001111 00001010 10110100 00000101 (bin)
= 85E813540F0AB405 (hex)

و یا به صورت خلاصه :

M = 0123456789ABCDEF

کلید بکار گرفته شده برای کدگذاری:

Key = 13 34 57 79 9B BC DF F1

خروجی کدگذاری شده:

C = 85E813540F0AB405

تا اینجا بررسی الگوریتم کد کردن DES به پایان می رسد

Scanned by CamScanner